

Bryssel, 3. syyskuuta 2025
(OR. en)

12487/25

Toimielinten välinen asia:
2025/0184 (NLE)

POLCOM 219
SERVICES 52
FDI 47
COLAC 142

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	3. syyskuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 339 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS Euroopan unionin sekä Etelän yhteismarkkinoiden, Argentiinan tasavallan, Brasilian liittotasavallan, Paraguayn tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välisen väliaikaisen kauppasopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 339 final.

Liite: COM(2025) 339 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 3.9.2025
COM(2025) 339 final

2025/0184 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin sekä Etelän yhteismarkkinoiden, Argentiinan tasavallan, Brasilian liittotasavallan, Paraguayn tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välisen väliaikaisen kauppasopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Oheinen ehdotus muodostaa oikeudellisen välineen, jolla annetaan valtuutus Euroopan unionin ja Etelän yhteismarkkinoiden, Argentiinan tasavallan, Brasilian liittotasavallan, Paraguayn tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välisen väliaikaisen kauppasopimuksen, jäljempänä 'ITA-sopimus', tekemiseen.

Oheinen ehdotus muodostaa myös oikeudellisen välineen, jolla annetaan valtuutus ITA-sopimuksen väliaikaiseen soveltamiseen unionin sekä yhden tai useamman allekirjoittaneen Mercosur-valtion välillä sopimuksen 23.3 artiklan mukaisesti, kunnes sen voimaantulon edellyttämät menettelyt on saatettu päätökseen. ITA-sopimus tulee kokonaisuudessaan voimaan, kun yhtäältä unioni ja toisaalta Mercosur ja neljä allekirjoittanutta Mercosur-valtiota ovat saattaneet päätökseen tarvittavat sisäiset menettelynsä. ITA-sopimuksessa annetaan mahdollisuus soveltaa väliaikaisesti koko ITA-sopimusta unionin ja yhden tai useamman allekirjoittaneen Mercosur-valtion välillä, jotta unioni ja ne allekirjoittaneet Mercosur-valtiot, jotka ovat saattaneet sisäiset menettelynsä päätökseen, voivat hyötyä sopimuksesta heti, kun ne ovat valmiita siihen, ilman että niiden tarvitsee odottaa kaikkien osapuolten sisäisten menettelyjen saattamista päätökseen.

Ehdotettu neuvoston päätös sisältää valtuutuksen väliaikaiseen soveltamiseen osana neuvoston päätöstä, jolla annetaan valtuutus ITA-sopimuksen tekemiseen. Toisin kuin muissa tapauksissa, joissa on kyse kansainvälisten sopimusten väliaikaisesta soveltamisesta, ITA-sopimuksen osalta väliaikaisen soveltamisen tarkoituksena ei ole antaa osapuolille mahdollisuutta soveltaa väliaikaisesti sopimuksen tiettyjä osia, kunnes unionissa on saatettu päätökseen tarvittavat sisäiset menettelyt; sen sijaan tarkoituksena on mahdollistaa koko ITA-sopimuksen väliaikainen soveltaminen silloin, kun unioni on saattanut päätökseen ITA-sopimuksen voimaantuloa koskevat sisäiset menettelynsä (eli sekä neuvosto että parlamentti ovat tarkastelleet sopimusta ja antaneet hyväksyntänsä), mutta kyseisenä ajankohtana vain jotkin allekirjoittaneet Mercosur-valtiot (mutta eivät kaikki) ovat tehneet samoin. Tässä tilanteessa on tarkoituksenmukaisempaa sisällyttää ehdotus valtuutuksen antamisesta ITA-sopimuksen väliaikaiseen soveltamiseen unionin ja yhden tai useamman allekirjoittaneen Mercosur-valtion välillä ehdotukseen ITA-sopimuksen tekemistä koskevaksi neuvoston päätökseksi pikemminkin kuin ehdotukseen kyseisen sopimuksen allekirjoittamista koskevaksi neuvoston päätökseksi.

Mercosur¹ on BKT:llä mitattuna maailman viidenneksi suurin EU:n ulkopuolinen talous (2,9 biljoonaa euroa vuonna 2023) ja EU:n yhdenneksitoista suurin kauppakumppani. Se on tärkeä yli 270 miljoonan asukkaan markkina, jolla on paljon käyttämätöntä kaupankäynti- ja investointipotentiaalia. EU on ensimmäinen suuri talous, joka on saanut neuvoteltua Mercosurin kanssa kattavan kauppasopimuksen. Sopimus antaa EU:n viejille, palveluntarjoajille ja sijoittajille merkittävän ensitoimijan etulyöntiaseman tällä alueella. ITA-sopimus vahvistaa siteitä samanmielisten ja luotettavien kumppanien välillä ja kuvastaa molempien osapuolten sitoutumista avoimeen, kestäväan ja sääntöpohjaiseen kauppaan

¹ 'Etelän yhteismarkkinat' (MERCOSUR espanjankielisten alkukirjaintensa mukaan) on alueellinen yhdyntymisprosessi, jonka ovat alun perin perustaneet Argentiina, Brasilia, Paraguay ja Uruguay ja johon ovat sittemmin liittyneet Venezuela (tällä hetkellä katkolla) ja Bolivia (liittymisprosessi kesken). Ainoastaan Argentiina, Brasilia, Paraguay ja Uruguay ovat EU:n ja Mercosurin välisen kumppanuussopimuksen osapuolia.

protektionismia torjumalla. Se luo kauppasuhteille kunnianhimoiset ja kattavat puitteet, jotka edistävät taloudellista turvallisuutta ja auttavat vastaamaan nykyisiin globaaleihin haasteisiin.

Euroopan unionin neuvosto valtuutti 13. syyskuuta 1999 Euroopan komission aloittamaan neuvottelut Mercosurin kanssa ja hyväksyi neuvotteluohjeet. Neuvottelujen yhteydessä kuultiin neuvoston Latinalaisen Amerikan ja Karibian työryhmää. Kauppapoliittista komiteaa kuultiin neuvottelujen kauppaa koskevista osista. Neuvotteluprosessi kesti yli 25 vuotta. Neuvottelut kauppaa koskevista osista saatiin alun perin poliittisella tasolla päätökseen kesäkuussa 2019 ja poliittinen ja yhteistyötä koskeva osa saatiin neuvoteltua kesäkuussa 2020. EU ja Mercosur neuvottelivat vuosina 2023 ja 2024 lisäelementeistä, varsinkin kauppaa ja kestävästä kehitystä koskevan luvun liitteestä. Tähän sisältyivät vahvemmat metsäkatoa koskevat sitoumukset sekä määräykset, joilla Mercosurille annetaan enemmän liikkumavaraa tiettyjen teollisuuspolitiikkaan liittyvien sitoumusten osalta (esim. julkiset hankinnat). EU ja Mercosur jäsenineen saivat neuvottelut Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden ja Etelän yhteismarkkinoiden, Argentiinan tasavallan, Brasilian liittotasavallan, Paraguayn tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välisestä kumppanuussopimuksesta, jäljempänä 'EMPA-sopimus', päätökseen Uruguayn Montevideossa 6. joulukuuta 2024.

Komissio julkaisi kaupan ja investointien vapauttamiseen liittyvät neuvotellut tekstit elokuussa 2019 ja joulukuussa 2024.

Neuvottelutulos koostuu kahdesta oikeudellisesta välineestä:

1. EMPA-sopimuksesta, joka sisältää a) poliittisen ja yhteistyötä koskevan pilarin ja b) kauppaa koskevan pilarin ja
2. ITA-sopimuksesta, joka kattaa kaupan ja investointien vapauttamisen.

ITA-sopimus allekirjoitettiin..., samanaikaisesti EMPA-sopimuksen kanssa. ITA-sopimus tulee sopimuksen 23.2 artiklan 1 kohdan mukaan voimaan sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen kirjallisesti tätä tarkoitusta varten tarvittavien sisäisten menettelyjensä päätökseen saattamisesta. ITA-sopimuksen voimassaolo päättyy ja se korvataan kumppanuussopimuksella tämän tultua voimaan ratifioinnin jälkeen.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

ITA-sopimus muodostaa kattavan oikeudellisen kehyksen EU:n ja Mercosurin välisille kauppaa- ja investointisuhteille. Se on voimassa EU:n ja Mercosurin välisen kumppanuussopimuksen voimaantuloon saakka.

ITA-sopimus tulee korvaamaan Madridissa 15. joulukuuta 1995 allekirjoitetun, Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä eteläisten yhteismarkkinoiden ja sen osapuolina olevien valtioiden yhteistyötä koskevan alueidenvälisen puitesopimuksen II osaston.

ITA-sopimus vastaa täysin EU:n kokonaisvisiota kumppanuudesta Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kanssa. Kokonaisvisio esitetään 7. kesäkuuta 2023 Euroopan parlamentille ja neuvostolle annetussa yhteisessä tiedonannossa *Uusi toimintasuunnitelma EU:n suhteille Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kanssa*.

Lisäksi ITA-sopimus on täysin helmikuussa 2021 julkaistun, kauppapolitiikan uudelleentarkastelua koskevan tiedonannon *Avoim, kestävä ja määrätietoinen kauppapolitiikka* mukainen. Tiedonannossa kauppaa- ja investointipolitiikka kytketään keskeisten taloudellisten intressien lisäksi eurooppalaisiin ja universaaleihin normeihin ja

arvoihin ja painotetaan enemmän kestäväää kehitystä, ihmisoikeuksia, veronkierron torjuntaa, kuluttajansuojaa sekä vastuullista ja reilua kauppaa.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

EU:n ja Mercosurin ITA-sopimus on täysin yhdenmukainen Euroopan unionin politiikkojen kanssa, eikä se edellytä EU:n millään säännellyllä alalla muuttavan sääntöjään, säännöksiään tai standardejaan, kuten teknisiä määräyksiä ja tuotestandardeja, terveys- ja kasvinsuojelutoimia, elintarvikkeita ja turvallisuutta koskevia säännöksiä, terveys- ja turvallisuusstandardeja tai muuntogeenisiä organismeja, ympäristönsuojelua ja kuluttajansuojaa koskevia sääntöjä.

EU:n ja Mercosurin väliseen väliaikaiseen kauppasopimukseen sisältyy myös kauppaa ja kestäväää kehitystä koskeva luku, joka yhdistää sopimuksen kestäväää kehitystä koskeviin yleisiin tavoitteisiin ja erityistavoitteisiin työvoiman, ympäristön ja ilmastonmuutoksen aloilla.

Lisäksi EU:n ja Mercosurin ITA-sopimuksessa turvataan julkiset palvelut ja varmistetaan, että viranomaisten oikeus sääntelyyn yleisen edun nimissä säilytetään täysimittaisesti ja se kuuluu sopimuksen perusperiaatteisiin.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Komissio esittää Mercosurin kanssa käytyjen neuvottelujen tulokset kahtena erillisen mutta toisiinsa liittyvän sopimuksen muodossa: ITA-sopimuksen ja EMPA-sopimuksen.

Perussopimusten ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön, erityisesti sen 16. toukokuuta 2017 EU:n ja Singaporen välisestä vapaakauppasopimuksesta antaman lausunnon 2/15, mukaisesti kaikki ITA-sopimuksen kattamat alat kuuluvat Euroopan unionin yksinomaisen ulkoisen toimivallan piiriin ja erityisesti SEUT-sopimuksen 91 artiklan, 100 artiklan 2 kohdan ja 207 artiklan soveltamisalaan.

Näin ollen unionin on tarkoitus tehdä ITA-sopimus SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan perusteella tehdyn neuvoston päätöksen nojalla Euroopan parlamentin suostumuksella.

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 7 kohdan mukaan neuvosto voi valtuuttaa komission hyväksymään unionin puolesta sopimukseen muutoksia neuvoston valtuutukselle mahdollisesti asettamien erityisehtojen puitteissa.

ITA-sopimuksen väliaikaista soveltamista unionin ja yhden tai useamman allekirjoittaneen Mercosur-valtion välillä sopimuksen 23.3 artiklan mukaisesti koskeva valtuutus on annettava SEUT-sopimuksen 218 artiklan 5 kohtaan perustuvan neuvoston päätöksen nojalla.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

EU:n ja Mercosurin ITA-sopimus, sellaisena kuin se on esitetty neuvostolle, ei kata aloja, jotka eivät kuulu EU:n yksinomaiseen toimivaltaan.

- **Suhteellisuusperiaate**

Kauppasopimukset ovat asianmukainen keino säännellä markkinoille pääsyä ja siihen liittyviä laaja-alaisia taloussuhteita EU:n ulkopuolisen kolmannen maan kanssa. Tällaisia sitoumuksia ja vapauttamispyrkimyksiä ei voida muilla keinoilla muuttaa oikeudellisesti sitoviksi.

Tällä aloitteella edistetään suoraan unionin ulkoisen toiminnan tavoitteita sekä poliittista tavoitetta tehdä 'EU:sta vahvempi maailmanlaajuinen toimija'. Aloite vastaa EU:n globaalistrategian linjausta toimia yhdessä muiden maiden kanssa ja uudistaa ulkoisia kumppanuussuhteita vastuullisesti, jotta voidaan saavuttaa EU:n ulkoisen toiminnan tavoitteet. Sillä edistetään EU:n kauppaa- ja kehitystavoitteiden saavuttamista. Ehdotus on EU:n vihreän kehityksen ohjelman mukainen.

Mercosurin kanssa tehtävää ITA-sopimusta koskevat neuvottelut käytiin neuvoston antamien neuvotteluohjeiden mukaisesti. Neuvottelujen tuloksissa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen neuvotteluohjeissa asetettujen politiikkatavoitteiden saavuttamiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

Tämä ehdotus neuvoston päätökseksi esitetään SEUT-sopimuksen 218 artiklan 5 ja 6 kohtaa soveltaen. Kyseisten kohtien mukaan päätökset, joilla annetaan valtuutus kansainvälisten sopimusten väliaikaiseen soveltamiseen tai kansainvälisten sopimusten tekemiseen, tekee neuvosto. Ei ole olemassa muuta oikeudellista välinettä, jota voitaisiin käyttää tässä ehdotuksessa esitetyn tavoitteen saavuttamiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Mercosurin kanssa käytyjen neuvottelujen aikana ulkopuoliselta toimeksisaajalta tilattiin kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointi, jossa selvitettiin sopimuksen kauppaa koskevan osan mahdollisia taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä vaikutuksia. Arvioinnin tulokset otettiin huomioon neuvotteluissa sekä neuvottelijoiden ja komission yksiköiden työssä. Loppuraportti julkaistiin 29. maaliskuuta 2021.

Vaikutustenarvioinnin yhteydessä toimeksisaaja kuuli laajasti sisäisiä ja ulkoisia asiantuntijoita ja järjesti julkisia kuulemisia ja työpajoja, verkkokyselyjä ja kahdenvälisiä kokouksia ja haastatteluja kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa sekä Euroopassa että Mercosur-maissa. Vaikutustenarvioinnin puitteissa järjestetyt kuulemiset tarjosivat tärkeän ja tuloksellisen foorumin keskeisten sidosryhmien ja kansalaisyhteiskunnan edustajien osallistamiselle, ja nämä tahot osallistuivatkin kuulemisiin monilukuisina.

Koko neuvotteluprosessin ajan, myös ennen kutakin neuvottelukierrosta ja sen jälkeen, komissio tiedotti EU:n jäsenvaltioille suullisesti ja kirjallisesti ja kuuli niitä neuvoston kauppapoliittisen komitean välityksellä neuvottelujen eri näkökohdista. Myös Euroopan parlamentille tiedotettiin säännöllisesti, ja sitä kuultiin sen kansainvälisen kaupan valiokunnan (INTA) ja EU-Mercosur-seurantaryhmän kautta. Ehdotusluonnoksia ja neuvotteluissa laadittuja tekstejä toimitettiin molemmille toimielimille koko neuvotteluprosessin ajan. Komissio järjesti myös useita kokouksia ja tapaamisia kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa (*Civil Society Dialogues*) keskustellakseen edistymisestä ja neuvottelukannoista neuvottelujen aikana.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Vaikutustenarvioinnin *Sustainability Impact Assessment in Support of the Association Agreement Negotiations between the European Union and Mercosur* laati ulkopuolinen toimeksisaaja London School of Economics Enterprise. Vaikutustenarvioinnissa tarkastellaan kauppasopimuksen mahdollisia taloudellisia, sosiaalisia, ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksia.

Komission yksiköt tekivät neuvottelutulosten taloudellisen arvioinnin (EANO) neuvottelujen päätyttyä ja neuvottelujen tulosten perusteella.

- **Vaikutustenarviointi**

Vaikutustenarviointi koostuu kahdesta toisiaan täydentävästä osasta. Ensinnäkin on analysoitu perusteellisesti ne taloudelliset, sosiaaliset, ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset, joita neuvoteltavana olevalla kauppasopimuksella voi olla EU:ssa, Mercosur-maissa ja muissa asiaan liittyvissä maissa. Toiseksi on toteutettu laaja kuulemisprosessi, johon osallistui sidosryhmiä sekä EU:ssa että Mercosur-maissa ja joka tarjosi tilaisuuksia tiedonkeruuseen ja -jakamiseen, kuulemiseen ja tuloksista tiedottamiseen. Kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arvioinnista saatiin tärkeää tietoa mahdollisten liitännäis- ja lieventävien toimenpiteiden suunnitteluprosessiin, myös arvioinnissa esitettyjen ehdotusten kautta.

Arviointiraportissa käytetään GTAP-mallin dynaamista versiota kahden skenaarion vaikutusten selvittämiseen molempien osapuolten kannalta. Toinen skenaario on konservatiivinen ja toinen kunnianhimoisempi sen suhteen, millaiseen lopputulokseen neuvotteluissa päästään tullitariffien alennusten ja muiden lievennysten suhteen. Konservatiivisessa skenaariossa BKT kasvaa EU:ssa 10,9 miljardia euroa (0,1 %) ja Mercosur-alueella 7,4 miljardia euroa (0,3 %) vuoteen 2032 mennessä verrattuna mallinnuksen lähtötasoon ilman vapaakauppasopimusta. Kunnianhimoisessa skenaariossa BKT kasvaa EU:ssa 15 miljardilla eurolla ja Mercosurissa 11,4 miljardilla eurolla.

Komission EANO-selvityksessä arvioidaan neuvottelujen toteutuneen lopputuloksen taloudellisia vaikutuksia. Se ei perustu olettamuksiin sopimuksen lopullisesta sisällöstä, toisin kuin kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointi. Kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa arvioitiin kahden neuvottelujen lopputuloksesta riippuvan skenaarion – konservatiivisen ja kunnianhimoisen – vaikutusta sen mukaan, miten paljon kaupan esteitä saadaan purettua tariffien ja muiden kaupan esteiden osalta. Komission EANO-selvityksessä arvioidaan taloudellisia vaikutuksia toteutuneiden tariffi- ja muiden myönnytysten perusteella. Siinä otetaan myös huomioon, että Yhdistynyt kuningaskunta ei enää kuulu EU:hun. Tämä selittää, miksi sopimuksen taloudellinen vaikutus on arvioitu erilaiseksi EANO-selvityksessä verrattuna kestävään kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointiin. Lisäksi EANO-analyysissä on otettu huomioon viimeisimmät kehityskulut EU:n kauppapolitiikassa.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

EU:n ja Mercosurin ITA-sopimukseen ei sovelleta REFIT-ohjelman menettelyjä. Se sisältää kuitenkin puitteet yksinkertaistetuille kauppa- ja investointimenettelyille sekä vienti- ja investointikustannusten alentamiselle, minkä ansiosta se lisää pienten ja keskisuurten yritysten kauppa- ja investointimahdollisuuksia molemmilla markkinoilla. Odotettavissa olevia hyötyjä ovat avoimuuden lisääntyminen, teknisten sääntöjen, vaatimustenmukaisuutta koskevien velvoitteiden, tullimenettelyjen ja alkuperäsääntöjen keventyminen, teollis- ja tekijänoikeuksien ja maantieteellisten merkintöjen suojelun parantuminen ja julkisiin

hankintamenettelyihin osallistumisen helpottuminen. Lisäksi sopimuksessa on erillinen luku, jonka tarkoituksena on auttaa pk-yrityksiä hyödyntämään sopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia.

- **Perusoikeudet**

Ehdotus ei vaikuta unionin perusoikeuksien suojeluun.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

ITA-sopimuksella on rahoitusvaikutuksia EU:n talousarvion tulopuoleen. ITA-sopimuksen voimaantulo johtaa noin 330 miljoonan euron tullimaksujen menetykseen. Kun ITA-sopimusta sovelletaan kokonaisuudessaan EU:n osalta (15 vuoden kuluttua sen voimaantulosta), vuotuisten tullimaksujen menetyksen arvioidaan olevan 1 miljardi euroa. Arvio perustuu kaupan kehityssennusteeseen seuraavan 15 vuoden aikana ilman minkäänlaista sopimusta. Välillisiä positiivisia vaikutuksia on odotettavissa arvonlisäveroon ja bruttokansantuloon perustuvien tulojen kasvusta.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

ITA-sopimukseen sisältyy institutionaalisia määräyksiä, joissa vahvistetaan toimeenpanoelinten rakenne. Elinten tehtävänä on sopimuksen täytäntöönpanon, toiminnan ja vaikutusten jatkuva seuraaminen. Tämä institutionaalinen kehys korvataan EMPA-sopimuksella perustettavalla kehyksellä EMPA-sopimuksen tultua voimaan.

ITA-sopimuksen institutionaalisessa luvussa vahvistetaan erityistehtävät kauppaneuvostolle, joka valvoo ITA-sopimuksen tavoitteiden saavuttamista ja ohjaa sen täytäntöönpanoa, sekä kauppakomitealle, joka avustaa kauppaneuvostoa sen tehtävien hoitamisessa.

Kauppakomitea valvoo ITA-sopimuksella perustettujen erikoistuneiden alakomiteoiden ja muiden elinten työtä.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

ITA-sopimuksella luodaan johdonmukainen, kattava ja ajantasainen oikeudellisesti sitova kehys EU:n ja Mercosur-maiden välisille kauppasuhteille. Se edistää kauppaa ja investointeja laajentamalla ja monipuolistamalla talous- ja kauppasuhteita.

Tällä sopimuksella EU pyrkii luomaan toimijoilleen parhaat mahdolliset edellytykset toimia Mercosur-maiden markkinoilla. ITA-sopimuksessa mennään WTO-sitoumuksia pidemmälle monilla osa-alueilla, kuten tavara- ja palvelukauppa, julkiset hankinnat, tullien ulkopuoliset esteet sekä teollis- ja tekijänoikeuksien ja maantieteellisten merkintöjen suoja. Kaikilla näillä osa-alueilla Mercosur-maat ovat suostuneet merkittäviin uusiin sitoumuksiin WTO-sitoumuksiin verrattuna. ITA-sopimukseen sisältyy myös kauppaa ja kestävästä kehitystä koskevia pitkälle meneviä määräyksiä, kuten vahva metsäkatoa koskeva sitoumus.

Sopimus täyttää niin GATT-sopimuksen XXIV artiklan (poistetaan käytännössä katsoen kaikki osapuolten välisen tavarakaupan tullit ja muut rajoittavat säännökset) kuin GATS-sopimuksen V artiklan (jossa määrätään samasta palvelujen osalta) kriteerit.

Neuvotteluohjeiden tavoitteiden mukaisesti komissio saavutti muun muassa seuraavaa:

- (1) Ajan mittaan poistetaan kokonaan tullit 91 prosentilta tuotteista, joita EU:n yritykset vievät Mercosuriin. Näin säästetään tullimaksuissa vuosittain yli 4 miljardia euroa. Mercosur-maat poistavat korkeat tullit esimerkiksi teollisuustuotteilta, kuten autoilta (35 %), autonosilta (14–18 %), koneilta (14–20 %), kemikaaleilta (enimmillään 18 %), vaatteilta (enimmillään 35 %), lääkkeitä (enimmillään 14 %), nahkakengiltä (enimmillään 35 %) ja tekstiileiltä (enimmillään 35 %). Sopimuksella poistetaan asteittain tullit myös EU:n elintarvike- ja juomavienniltä, kuten viiniltä (27 %), suklaalta (20 %), alkoholijuomilta (20–35 %), kekseiltä (16–18 %), säilötyiltä persikoilta (55 %) ja virvoitusjuomilta (20–35 %). Sopimuksessa määrätään myös EU:n maitotuotteiden, etenkin juustojen, tullittomasta (tällä hetkellä 28 %:n tullilla) markkinoille pääsystä, mutta niihin sovelletaan kiintiöitä.
- (2) EU avaa markkinoitaan vastavuoroisesti, koska sopimuksella poistetaan tuontitullit 92 prosentilta EU:hun Mercosur-maista vietävistä tuotteista. Kiistanalaisiin maataloustuotteisiin, kuten naudanlihaan, sokeriin tai siipikarjaan, sovelletaan etuuskohtelua vain rajoitettuna määrinä huolellisesti mitoitettujen tariffikiintiöiden avulla.
- (3) Argentiinan, Uruguayn ja Paraguayn osalta sopimuksella poistetaan kokonaan tai sidotaan nollaan raaka-aineiden ja teollisuustuotteiden vientiverot. Sillä myös alennetaan maataloustuotteiden vientiveroja (Argentiina) tai poistetaan ne kokonaan (Uruguay, Paraguay ja Brasilia). Teollisuustuotteiden osalta Brasilia sitoo nollaan EU:n talouden monipuolistamisessa tarvittavien tärkeiden raaka-aineiden (nikkeli, kupari, alumiini, teräksen raaka-aineet, teräs, titaani) vientiverot. Brasilia jättää itselleen poliittista liikkumavaraa määrätä vientitulleja tietyille raaka-aineille. Tällaisia tapauksia varten EU on neuvotellut itselleen vähintään 50 prosentin etuusaseman Brazilian tulevaisuudessa mahdollisesti määäämien vientiverojen osalta ja tällaisille veroille 25 prosentin ylärajan.
- (4) Sopimukseen sisältyy vahva kahdenvälinen suojamekanismi, jonka avulla EU ja Mercosur voivat ottaa käyttöön väliaikaisia kaupan rajoituksia tuonnin sääntelemiseksi, jos tuonti lisääntyy odottamattomasti ja merkittävästi ja aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa vakavaa haittaa niin omalle teollisuudelle. Nämä suojamekanismit koskevat myös tariffikiintiöjärjestelmän alaisia maataloustuotteita, tai ne voidaan tarvittaessa rajoittaa koskemaan vain EU:n syrjäisimpiä alueita.
- (5) Tiukimpia elintarviketurvallisuutta sekä eläinten ja kasvien terveyttä koskevia vaatimuksia sovelletaan edelleen kaikkiin tuotteisiin riippumatta siitä, onko ne tuotettu EU:ssa vai tuotu EU:hun. Ennalta varautumisen periaate pätee sekin edelleen. Sopimus tiivistää yhteistyötä kumppanimaiden viranomaisien kanssa ja nopeuttaa tiedon kulkua mahdollisista riskeistä suuremmalla ja tehokkaammalla tiedotus- ja ilmoitusjärjestelmällä.
- (6) Sopimuksessa on kauppaa ja kestävää kehitystä koskeva kattava luku, jonka tavoitteena on varmistaa, että kauppa tukee ympäristönsuojelua ja sosiaalista kehitystä. Luvussa käsitellään muun muassa metsien kestävää hoitoa ja suojelua, työntekijöiden oikeuksien kunnioittamista ja vastuullisen yritystoiminnan edistämistä. Siihen sisältyy myös erityisiä riitojenratkaisumääräyksiä ja oma uudelleentarkastelumekanismi. Lukuun sisältyy myös nimenomainen sitoumus noudattaa käytännössä Pariisin ilmastositoumusta, jonka myös sovittiin olevan olennainen osa EMPA-sopimusta, mikä mahdollistaa ITA-sopimuksen soveltamisen keskeyttämisen, jos osapuoli eroaa Pariisin sopimuksesta tai ei enää osapuolena toimi 'vilpittömässä mielessä'. Kauppaa ja kestävää kehitystä koskevan luvun liite sisältää

osapuolten sitoumuksia toteuttaa toimenpiteitä metsäkadon pysäyttämiseksi vuodesta 2030 alkaen. Tämä on ensimmäinen kerta, kun riitojenratkaisun mahdollistavan sopimuksen osapuolet tekevät yksilöllisen oikeudellisen sitoumuksen metsäkadon pysäyttämiseksi. Sopimuksessa myös tarjotaan kansalaisjärjestöille aktiivinen rooli sopimuksen täytäntöönpanon seurannassa, esimerkiksi ympäristöön liittyvien seikkojen osalta.

- (7) Sopimus tuo EU:n yrityksille uusia mahdollisuuden osallistua tarjouskilpailuihin Mercosur-maissa, jotka eivät ole julkisia hankintoja koskevan WTO:n sopimuksen jäseniä. Tämä on ensimmäinen kerta, kun Mercosur-maat avaavat julkisten hankintojen markkinansa. EU:n yritykset voivat osallistua viranomaisten, kuten keskushallinnon ministeriöiden ja muiden valtiollisten ja liittovaltion virastojen, tarjouskilpailuihin tasavertaisesti Mercosur-maiden yritysten kanssa.
- (8) Tavarakaupan teknisiä ja sääntelyllisiä esteitä poistetaan varsinkin edistämällä sertifiointissa 'ensimmäinen osapuoli'-periaatteen (*first-party certification*) käyttöä ja keskinäistä lähentymistä käyttämällä ISO:n, IEC:n, ITU:n ja Codex Alimentariuksen sekä muiden kansainvälisten standardointiorganisaatioiden puitteissa hyväksytyjä kansainvälisiä standardeja EU:n ja Mercosur-maiden yhdessä sopiman määritelmän mukaisesti. Lisäksi on sovittu kaksinkertaisen testauksen vähentämisestä elektroniikka-alalla vähäriskisillä osa-alueilla. Sopimukseen oheistetaan myös erityinen moottoriajoneuvoliite, jolla edistetään UNECE:n sääntöjen käyttöä ja vähennetään päällekkäisiä testejä alalla.
- (9) Sopimukseen sisältyy kattava liite, jossa on viinin ja väkevien alkoholijuomien kaupan helpottamista koskevia yksityiskohtaisia määräyksiä, jotka kattavat viininvalmistusmenetelmien tunnustamisen, sertifiointin ja merkinnät, EU:n uusimpien vapaakauppasopimusten mukaisesti.
- (10) Palvelualoja avataan ja palvelukauppaa helpotetaan EU:n ja Mercosur-maiden välillä sekä paikallisen sijoittautumisen kautta että rajojen yli. Sopimus kattaa monenlaisia palvelualoja, kuten yrityspalvelut, rahoituspalvelut, televiestintä, meriliikenne (Mercosur avaa ensimmäistä kertaa meriliikennettä alueella), posti- ja kuriiripalvelut. Se sisältää myös yritysten perustamista koskevia sitoumuksia sekä palvelualoilla että muilla aloilla. Sillä varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset EU:n palveluntarjoajien ja niiden Mercosur-maista tulevien kilpailijoiden välillä. Oikeus sääntelyyn yleisen edun nimissä säilytetään täysimääräisenä kaikilla hallinnon tasoilla. Sopimukseen sisältyy myös pitkälle meneviä määräyksiä ammattilaisten liikkuvuudesta liiketoiminnallisissa tarkoituksissa. Tämä koskee esimerkiksi johtajia tai asiantuntijoita, joita EU:n yritykset lähettävät tytäryhtiöihinsä Mercosur-maissa. Lisäksi sopimukseen sisältyy merkittävä sähköistä kaupankäyntiä koskeva luku, joka on uutuus Mercosur-kumppaneille.
- (11) Teollis- ja tekijänoikeuksille taataan korkeatasoinen suoja, mihin sisältyvät myös yksityiskohtaiset suojaa parantavat määräykset tekijänoikeuksista, liikesalaisuuksista ja oikeuksien kunnioittamisen valvonnasta.
- (12) EU:n maantieteellisten merkinnöille taataan korkeatasoinen suoja, joka on verrattavissa suojaan EU:ssa: suojan saa 344 EU:n laadukkaiden elintarvikkeiden, viinien ja väkevien alkoholijuomien nimeä.
- (13) Pk-yrityksille on omistettu oma lukunsa, jolla varmistetaan, että ne hyötyvät täysimääräisesti ITA-sopimuksen tarjoamista mahdollisuuksista.

- (14) Sopimukseen sisältyvät myös tehokkaat riidanratkaisumekanismit joko sovittelulautakunnan tai sovittelijan avulla. Riitojenratkaisuluku sisältää uusia määräyksiä, jotka on laadittu rikkomisiin liittymättömien WTO:n valitusten (*non-violation complaint*) mallin pohjalta: Jos osapuoli katsoo, että toisen osapuolen toimenpide mitätöi sille sopimuksesta koituvat edut tai heikentää niitä merkittävästi, se voi pyytää erityistä lautakuntaa ratkaisemaan asian.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin sekä Etelän yhteismarkkinoiden, Argentiinan tasavallan, Brasilian liittotasavallan, Paraguayn tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välisen väliaikaisen kauppasopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 91 artiklan 1 kohdan, 100 artiklan 2 kohdan ja 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 5 kohdan, 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan ja 218 artiklan 7 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän²,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin sekä Etelän yhteismarkkinoiden, Argentiinan tasavallan, Brasilian liittotasavallan, Paraguayn tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välinen väliaikainen kauppasopimus, jäljempänä 'sopimus', allekirjoitettiin [XX XXX 2025] neuvoston päätöksen N:o [XX]³ mukaisesti sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan myöhemmänä ajankohtana päätökseen.
- (2) Sopimusta olisi sovellettava väliaikaisesti unionin sekä yhden tai useamman allekirjoittaneen Mercosur-valtion välillä sopimuksen 23.3 artiklan mukaisesti, kunnes sen voimaantulon edellyttämät menettelyt on saatettu päätökseen. Unionin suostumus soveltaa sopimusta tilapäisesti unionin sekä yhden tai useamman allekirjoittaneen Mercosur-valtion välillä sopimuksen 23.3 artiklan mukaisesti olisi ilmaistava samalla, kun ilmaistaan unionin suostumus tulla sopimuksen sitomaksi.
- (3) Sopimus olisi hyväksyttävä.
- (4) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 7 kohdan nojalla on aiheellista valtuuttaa komissio hyväksymään unionin puolesta sopimukseen tiettyjä muutoksia, joita sopimuksen 12.26 artiklan ja 22.1 artiklan 6 kohdan f alakohdan ii alakohdan iv alakohdan xvi alakohdan nojalla perustettu elin tekee sopimukseen.
- (5) Sopimuksen 23.7 artiklan 1 kohdan mukaisesti sillä ei anneta unionissa henkilöille muita oikeuksia tai aseteta muita velvollisuuksia kuin osapuolten välille kansainvälisen julkisoikeuden mukaisesti luodut oikeudet ja velvollisuudet,

² EUVL C , , s. .

³ [lisätään viite].

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 Artikla

Hyväksytään Euroopan unionin sekä Etelän yhteismarkkinoiden, Argentiinan tasavallan, Brasilian liittotasavallan, Paraguayn tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välinen väliaikainen kauppasopimus, jäljempänä 'sopimus'.⁴

2 Artikla

Sopimusta sovelletaan ennen sen voimaantuloa väliaikaisesti unionin ja yhden tai useamman allekirjoittaneen Mercosur-valtion välillä sopimuksen 23.3 artiklan mukaisesti sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisestä päivästä, jona yksi tai useampi allekirjoittanut Mercosur-valtio ilmoittaa unionille sopimuksen väliaikaisen soveltamisen edellyttämien sisäisten menettelyjensä päätökseen saattamisesta ja vahvistaa suostumuksensa sopimuksen väliaikaiseen soveltamiseen.⁵

3 Artikla

Sopimuksen 12.26 artiklan tarkoituksissa mahdolliset muutokset tai oikaisut sopimuksen liitteisiin 12-A–12-E hyväksyy unionin puolesta komissio kauppapoliittista komiteaa kuultuaan.

4 Artikla

1. Sopimuksen liitteen 2-D 2 artiklan 6 kohdan ja sopimuksen 22.1 artiklan 6 kohdan f alakohdan ii alakohdan tarkoituksissa mahdolliset muutokset sopimuksen liitteen 2-D lisäykseen 2-D-1 hyväksyy unionin puolesta komissio kauppapoliittista komiteaa kuultuaan.
2. Sopimuksen liitteen 2-D 5 artiklan 4 kohdan ja sopimuksen 22.1 artiklan 6 kohdan f alakohdan iv alakohdan tarkoituksissa mahdolliset muutokset sopimuksen liitteen 2-D lisäykseen 2-D-3 hyväksyy unionin puolesta komissio kauppapoliittista komiteaa kuultuaan.

5 Artikla

Sopimuksen 13.39 artiklan ja 22.1 artiklan 6 kohdan f alakohdan xii alakohdan tarkoituksissa mahdolliset muutokset sopimuksen liitteeseen 13-C hyväksyy unionin puolesta komissio kauppapoliittista komiteaa kuultuaan.

⁴ Sopimuksen teksti on julkaistu EUVL:ssä L XXXXX.

⁵ Neuvoston pääsihteeristö julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* päivämäärän, josta alkaen sopimusta sovelletaan väliaikaisesti unionin sekä yhden tai useamman allekirjoittaneen Mercosur-valtion välillä.

6 Artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.⁶

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

⁶ Neuvoston pääsihteeri julkaisee sopimuksen voimaantulopäivän *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

**SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS ”TULOT” –
EHDOTUKSET, JOILLA ON VAIKUTUKSIA TALOUSARVION TULOPUOLEEN**

1. EHDOTUKSEN NIMI:

Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan unionin sekä Etelän yhteismarkkinoiden, Argentiinan tasavallan, Brasilian liittotasavallan, Paraguayn tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välisen väliaikaisen kauppasopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

2. BUDJETTIKOHDAT:

Tulopuolen budjettikohta (luku/momentti/alamomentti): 12 luvun 120 momentti

Kyseiseksi vuodeksi (2025) budjetoitu määrä: 21 082 004 566 euroa

(vain käyttötarkoitukseensa sidotut tulot):

Tulot kohdennetaan seuraavaan budjettikohtaan (luku/momentti/alamomentti):

3. RAHOITUSVAIKUTUKSET

☐ Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia.

X Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia menoihin, mutta sillä on rahoitusvaikutuksia tuloihin.

☐ Ehdotuksella on rahoitusvaikutuksia käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin.

Vaikutukset ovat seuraavat:

(miljoonaa euroa yhden desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta	Vaikutus tuloihin	12 kuukautta	Vuosi 2026
12 luvun 120 momentti	<i>247,5 miljoonaa euroa</i>	ITA-sopimuksen odotetaan tulevan voimaan vuoden 2026 alussa	0
12 luvun 120 momentti			

Toteutuksen jälkeen					
Tulopuolen budjettikohta	[N+15]	[N+16]	[N+17]	[N+18]	[N+19]
12 luvun 120 momentti	<i>1 miljardi euroa</i>	<i>1 miljardi euroa</i>	<i>1 miljardi euroa</i>	<i>1 miljardi euroa</i>	<i>1 miljardi euroa</i>
Luku/momentti/alamomentti...					

(Ainoastaan käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen osalta edellyttäen, että budjettikohta on jo tiedossa:)

Menopuolen budjettikohta ⁷	Vuosi N	Vuosi N+1
Luku/momentti/alamomentti...		
Luku/momentti/alamomentti...		

Menopuolen budjettikohta	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Luku/momentti/alamomentti...				
Luku/momentti/alamomentti...				

4. PETOSTENTORJUNTA

5. MUUT HUOMAUTUKSET

Päätösehdotuksesta ei aiheudu kustannuksia (menoja) EU:n talousarvioon.

ITA-sopimuksella on rahoitusvaikutuksia EU:n talousarvion tulopuoleen. ITA-sopimuksen voimaantulo johtaa noin 247,5 miljoonan euron tullimaksujen menetykseen.⁸ Kun ITA-sopimusta sovelletaan kokonaisuudessaan EU:n osalta (15 vuoden kuluttua sen voimaantulosta), vuotuisten tullimaksujen menetyksen arvioidaan olevan 1 miljardi euroa. Arvio perustuu kaupan kehitysennusteeseen seuraavan 15 vuoden aikana ilman minkäänlaista sopimusta.

Välillisiä positiivisia vaikutuksia on odotettavissa arvonlisäveroon ja bruttokansantuloon perustuvien tulojen kasvusta.

⁷ Käytetään vain tarvittaessa.

⁸ Tulonmenetysten arvioitu määrä 247,5 miljoonaa euroa ei sisällä kantokuluja (25 prosenttia on vähennetty arvioidusta 330 miljoonan euron tulonmenetyksestä).